

Spolok nepočujúcich pedagógov

Pluhová 48, 831 03 Bratislava

snepeda@gmail.com, 0903 029 317 (len SMS), www.snepeda.sk

IČO: 37950801, bankové spojenie: SK58 0900 0000 0006 3200 8479

doc. Mgr. Gabriela Múcsková, PhD.
Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV
Panská 26
811 01 Bratislava

Bratislava 14. 11. 2018

Vec: Lemma "hluchonemý"

Vážená kolegyňa,
vážený kolega,

obraciame sa na Vás so žiadosťou riešenia problematickej lemmy "hluchonemý". Boli by sme radi, keby ste do elektronických a tlačенých slovenských slovníkov mohli k lemme "hluchonemý" pridať údaj, že je to pejoratívny výraz.

Z dejín starostlivosti o osoby s poruchou sluchu je známe, že na prelome 19. a 20. storočia v školách žiakov s poruchou sluchu začali triediť na nedoslýchavých a nepočujúcich. V polovici 20. storočia sa u nás zriaďovali aj prvé školy pre nedoslýchavé deti a školy pre nepočujúce deti. Dovtedy boli všetci sluchovo postihnutí označení za hluchonemých. Od 50-tych a 60-tych rokov 20. storočia sa úradné označenie "hluchonemý" zmenilo na "nepočujúci", ale až dodnes sa v laických kruhoch a žurnalistických médiách hovorí o nepočujúcich ako o hluchonemých.

V súčasnosti pojem "hluchonemý" je pre skupinu nepočujúcich a pre členov komunity nepočujúcich používajúcich posunkový jazyk, ktorý je oproti hovoreným jazykom vizuálno-motorickým a nonvokálnym ale verbálnym jazykom, až výrazne urážlivým pojmom. Analogicky keď v Amerike povieme černocho, že sú negri. Vieme dobre, že výraz "hluchonemý" bol pôvodne odborným termínom motivovaným rečovým obmedzením u prelingválne nepočujúcich, ale odborne v súčasnej dobe je termín nepoužívaný, nepredstavuje sám osebe síce vecný problém. Má teda negatívnu psychologickú konotáciu a nie je považovaný za politicky správny.

Preto Vás žiadame, aby ste do slovníkov pridali údaj, že je to pejoratívny výraz, a zároveň pridali údaj, že sa korektne používa výraz nepočujúci.

Za kladné vybavenie Vám vopred ďakujeme a ostávame s úctou

PaedDr. Bc. Roman Vojtechovský
predseda Spolku nepočujúcich pedagógov